

Classificatie en waardering van financiële instrumenten onder IFRS 9

IASB stelt voor om IFRS 9 aan te passen

In november 2012 heeft de IASB een exposure draft (ED) inzake een wijziging van IFRS 9 (ED/2012/4) gepubliceerd. IFRS 9 bevat reeds bepalingen over de classificatie en waardering van financiële instrumenten. IFRS 9 is echter nog niet af. De IASB werkt nog aan bepalingen over impairment en hedge accounting. Binnen de Europese Unie zal IFRS 9 op zijn vroegst toepasbaar zijn als IFRS 9 in zijn geheel door de Europese Commissie zal zijn goedgekeurd ('endorsed'). De nu voorgestelde wijzigingen betreffen een aanpassing van de bepalingen inzake de classificatie en waardering van financiële instrumenten. De wijzigingen stellen voor om een extra categorie te introduceren voor bepaalde vreemdvermogensinstrumenten ('debt instruments'), namelijk om deze te waarderen tegen reële waarde met de waardewijzigingen via 'Other comprehensive income' (FVTOCI).

Dit voorstel is gerelateerd aan het lopende project over de verwerking van verzekeringscontracten, en beoogt een mismatch te adresseren die bij verzekeringsmaatschappijen kan ontstaan. Daarnaast stelt de IASB voor een nadere verduidelijking op te nemen over de toepassing van de test van de karakteristieken van contractuele kasstromen ('contractual cash flow characteristics test'). De voorgestelde nadere verduidelijking vormt een antwoord op vragen uit de praktijk over de toepassing van deze test. De IASB stelt ook voor de bepalingen over de eerdere toepassing van IFRS 9 aan te passen. De commentaarperiode voor deze ED loopt tot 28 maart 2013.

Nieuwe categorie 'FVTOCI'

De ED stelt voor een additionele categorie voor de verwerking van financiële activa te introduceren. Tot op heden kent IFRS 9 twee categorieën, namelijk de categorie 'Geamortiseerde kostprijs' en de categorie 'Fair value through profit or loss' (hierna: FVTPL).

Financiële activa worden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd als zij aan de volgende voorwaarden voldoen:

- het actief wordt gehouden binnen een businessmodel, waarvan de doelstelling is om de activa aan te houden om contractuele kasstromen te ontvangen ('business model test'); en
- de contractuele voorwaarden van het actief resulteren in kasstromen op specifieke data die alleen betrekking hebben op het aflossen van hoofdsom en het betalen van rente op de uitstaande hoofdsom ('contractual cash flow characteristics test').

Financiële activa die niet voldoen aan bovengenoemde voorwaarden worden gewaardeerd tegen FVTPL. Voorbeelden hiervan zijn aandelen, derivaten en de meeste hybride instrumenten. Voor deze voorbeelden is het businessmodel niet relevant. Immers, de kenmerken van deze instrumenten zijn zodanig dat ze niet slagen voor de 'contractual cash flow characteristics test'. Obligaties kunnen wel voldoen aan de 'contractual cash flow characteristics test'. Als deze echter worden aangehouden binnen een businessmodel, waarvan de doelstelling niet is om deze obligaties aan te houden om contractuele kasstromen te ontvangen maar om deze obligaties te verkopen, dienen deze te worden gewaardeerd tegen FVTPL, bijvoorbeeld omdat deze obligaties worden aangehouden om te speculeren en te profiteren van wijzigingen in de reële waarde ervan.

De nu door de IASB voorgestelde additionele categorie betreft financiële activa die voldoen aan de 'contractual cash flow characteristics test'. Dat zijn dus financiële activa met kasstromen die uitsluitend betalingen van hoofdsom en de rente op de uitstaande hoofdsom vertegenwoordigen. Echter, als dergelijke activa binnen een businessmodel worden gehouden waarin de activa worden beheerd om zowel contractuele kasstromen uit de activa te ontvangen als de activa te verkopen, leidt dat onder de bestaande bepalingen in

Schema: Categorieën binnen IFRS 9 voor financiële activa onder huidige IFRS 9

Geamortiseerde kostprijs

FVTPL

Tabel: Verwerking financieel actief onder huidige IFRS 9

Contractuele kasstromen hebben alleen betrekking op het aflossen van hoofdsom en het betalen van rente op de uitstaande hoofdsom?	Businessmodel	Categorie
Ja	Activa worden beheerd om contractuele kasstromen uit de activa te ontvangen	Geamortiseerde kostprijs
Nee	Anders Niet relevant	FVTPL

IFRS 9 tot verwerking volgens FVTPL. De IASB heeft voor dergelijke financiële activa een nieuwe categorie bedacht, namelijk de categorie 'FVTOCI' ('fair value through other comprehensive income'). Deze categorie is specifiek van toepassing op financiële activa die slagen voor de 'contractual cash flow characteristics test' én die worden gehouden in een businessmodel waarin de activa worden beheerd om zowel contractuele kasstromen uit de obligaties te ontvangen als de obligaties te verkopen.

in overeenstemming met de nog te publiceren voorstellen inzake bijzondere waardeverminderingen in IFRS 9. Dit voorstel resulteert in dezelfde informatie in de winst-en-verliesrekening als het actief zou worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Verschil is dat de balans de reële waarde van het financieel actief weergeeft.

Nadere verduidelijking voor het bepalen van het businessmodel

De ED stelt nadere verduidelijking voor hoe vastgesteld moet worden of het businessmodel gericht is op het beheren van activa om zowel contractuele kasstromen te ontvangen als te verkopen. Voorts stelt de ED voor de bestaande 'application guidance' te verduidelijken ter bepaling wanneer het doel van het businessmodel is het aanhouden van financiële activa om alleen contractuele kasstromen te ontvangen. De ED stelt voor dat verkopen van financiële activa die zich voordoen om andere redenen dan het kredietrisico, nog steeds in overeenstemming kunnen zijn met het doel van het aanhouden van financiële activa om contractuele kasstromen te ontvangen. Voorwaarde is wel dat dergelijke verkopen niet frequent plaatsvinden (zelfs als deze in omvang significant zijn) of zowel afzonderlijk als tezamen onbelangrijk zijn (zelfs als deze frequent plaatsvinden).

De ED stelt voorts dat de verkoop van financiële activa ook in overeenstemming kan zijn met het doel van het ontvangen van de contractuele kasstromen als de verkoop nabij het einde van de looptijd van de activa plaatsvindt en de opbrengst van de verkoop bij benadering gelijk is aan de resterende contractuele kasstromen.

Schema: Categorieën binnen IFRS 9 voor financiële activa onder ED

Bij verwerking tegen FVTOCI bepaalt de ED dat rentebaten, valutaresultaten en bijzondere waardeverminderingen worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Het verschil tussen deze items en de totale wijziging in de reële waarde wordt opgenomen in OCI. Een verandering in de reële waarde als gevolg van een wijziging in de marktrente leidt tot verwerking in OCI. Een cumulatief opgenomen resultaat in OCI wordt overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening als het desbetreffende actief niet langer wordt opgenomen in de balans (ook wel 'recycling' genoemd). Rentebaten en bijzondere waardeverminderingen worden dus op dezelfde wijze verwerkt als bij activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Bijzondere waardeverminderingen worden verwerkt

Tabel: Verwerking financieel actief onder ED

Contractuele kasstromen hebben alleen betrekking op het aflossen van hoofdsom en het betalen van rente op de uitstaande hoofdsom?	Businessmodel	Categorie
Ja	Activa worden beheerd om contractuele kasstromen uit de activa te ontvangen	Geamortiseerde kostprijs
Nee	Activa worden beheerd om zowel contractuele kasstromen uit de activa te ontvangen als de activa te verkopen Anders Niet relevant	FVTOCI FVTPL

Tabel: Consequentie van verkopen van financiële activa in een businessmodel waarvan de doelstelling is om contractuele kasstromen te ontvangen

Verkopen vinden frequent plaats?	Omvang van verkopen	Strijdig met businessmodel?
Nee	Afzonderlijk significant	Nee
Ja	Afzonderlijk als tezamen niet significant	Nee
	Afzonderlijk en/of tezamen significant	Ja

De ED merkt het volgende op over een businessmodel dat tot doel heeft om zowel contractuele kasstromen te ontvangen uit financiële activa als activa te verkopen. Een dergelijk model zal gepaard gaan met een sterkere commerciële activiteit in termen van frequentie en het volume van de verkopen in vergelijking met een businessmodel, waarvan het doel is om contractuele kasstromen te ontvangen. Dit is het gevolg van het feit dat het eerste businessmodel mede gericht is op de verkoop van financiële activa. De verkoop is een integraal onderdeel van de doelstelling van het businessmodel. De ED bevat drie voorbeelden van situaties waarin het businessmodel als doelstelling heeft om zowel financiële activa aan te houden om contractuele kasstromen te ontvangen als deze activa te verkopen. Twee van deze voorbeelden zijn onderstaand opgenomen.

Voorbeeld: Niet-financiële onderneming

Een niet-financiële onderneming verwacht investeringen in een paar jaar. De onderneming belegt haar surplus aan geldmiddelen in financiële activa met het oog op de financiering van uitgaven wanneer de noodzaak zich voordoet. De onderneming heeft als doelstelling voor het beheer van de financiële vaste activa om het rendement op de financiële vaste activa te maximaliseren. Als gevolg hiervan zal de onderneming de financiële activa verkopen en de ontvangen opbrengsten opnieuw investeren in financiële activa met een hoger rendement wanneer een gelegenheid zich voordoet. De managers die verantwoordelijk zijn voor de portefeuille worden vergoed op basis van het rendement van de financiële activa.

Het businessmodel van de onderneming is het beheren van de financiële activa om zowel contractuele kasstromen te ontvangen als de activa te verkopen. De onderneming neemt op continue basis beslissingen over de vraag of het ontvangen van contractuele kasstromen of de verkoop van financiële activa het rendement zal maximaliseren tot het moment dat de geldmiddelen benodigd zijn voor de verwachte investeringen.

Voorbeeld: Financiële instelling

Een financiële instelling houdt financiële activa aan om aan de dagelijkse liquiditeitsbehoeften te voldoen. De financiële instelling tracht de kosten van het liquiditeitsbeheer te minimaliseren en beheert daarom actief het contractuele rendement op de financiële activa. De financiële instelling bewaakt de contractuele opbrengst en houdt sommige financiële activa aan om contractuele kasstromen te ontvangen en verkoopt andere financiële activa om de opbrengsten te herinvesteren in financiële activa met een hoger rendement of om de looptijd van de financiële activa beter af te stemmen op de looptijd van de verplichtingen. Deze strategie heeft in het verleden geresulteerd in belangrijke terugkerende verkoopactiviteit van de financiële activa. De verwachting is dat die verkoopactiviteit zich ook in de toekomst zal voordoen.

Het businessmodel van de financiële instelling is het beheren van financiële activa om zowel contractuele kasstromen te ontvangen als activa te verkopen. Zowel het aanhouden van de financiële activa als het verkopen van de financiële activa zijn een integraal onderdeel van de doelstelling van de financiële instelling om het rendement op de financiële activa te maximaliseren, waarbij ook wordt voldaan aan de dagelijkse liquiditeitsbehoeften.

Reclassificaties

IFRS 9 vereist reclassificatie tussen categorieën als het businessmodel voor het beheer van de financiële activa verandert. Dit gold reeds voor vreemdvermogensinstrumenten ('debt instruments') die volgens geamortiseerde kostprijs of volgens FVTPL worden verwerkt. De verplichting tot reclassificatie is uitgebreid en geldt nu ook voor de nieuwe categorie 'FVTOCI'. Als een instelling een financieel actief uit de categorie 'geamortiseerde kostprijs' reclassificeert naar de categorie 'FVTOCI', wordt de reële waarde volgens de ED bepaald op de datum van reclassificatie. Een verschil tussen de reële waarde en de vorige boekwaarde wordt opgenomen in OCI. Er vindt geen aanpassing van de effectieve rentevoet plaats. Als een instelling een financieel actief uit de categorie 'FVTOCI' naar de categorie 'geamortiseerde kostprijs' reclassificeert, wordt het actief tegen de geamortiseerde kostprijs verwerkt zoals deze zou zijn geweest als het financieel actief altijd als zodanig was geclassificeerd. Dit geschiedt door het terugnemen van het in OCI verwerkte cumulatieve resultaat. Dit betreft geen reclassificatie van een OCI-item in de zin van IAS 1 'Presentation of Financial Statements' (dus geen 'recycling'). Ook wordt de effectieve rentevoet niet aangepast. Als een instelling een financieel actief uit de categorie 'FVTPL' reclassificeert naar de categorie 'FVTOCI', wordt de reële waarde op de datum van reclassificatie de nieuwe boekwaarde. Dit is ook het geval als een instelling een financieel actief reclassificeert uit de categorie 'FVTOCI' naar de categorie 'FVTPL'. Daarnaast wordt in dat geval het cumulatief in OCI verwerkte resultaat overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening. Dit betreft wel de reclassificatie (ook wel 'recycling' genoemd) van een OCI-item in overeenstemming met IAS 1.

Beoordeling 'contractual cash flows characteristics'

De ED bevat nieuwe bepalingen hoe in specifieke gevallen de karakteristieken van contractuele kasstromen moeten worden beoordeeld. De ED stelt voor dat de economische relatie tussen de hoofdsom en de vergoeding voor de tijds waarde van geld en het kredietrisico kan worden gewijzigd door middel van ofwel een onbeduidende hefboomwerking ofwel door de toepassing van een voorwaarde inzake renteherziening, bijvoorbeeld een rentevoet die herzienbaar is waarbij de frequentie van de herziening niet overeenkomt met de gehanteerde rentevoet. Een concreet voorbeeld is een financieel instrument dat een variabele rente kent, maar waarbij de rente iedere

Schema: Verwerking reclassificaties tussen categorieën als gevolg van introductie categorie 'FVTOCI'

Van:	Naar:	
Geamortiseerde kostprijs	FVTOCI	De reële waarde wordt bepaald op de datum van reclassificatie. Een verschil tussen de reële waarde en de vorige boekwaarde wordt opgenomen in OCI. Er vindt geen aanpassing van de effectieve rentevoet plaats.
FVTPL	FVTOCI	De reële waarde op de datum van reclassificatie wordt de nieuwe boekwaarde.
FVTOCI	Geamortiseerde kostprijs	Het actief wordt tegen de geamortiseerde kostprijs verwerkt zoals deze zou zijn geweest als het financieel actief altijd als zodanig was geclassificeerd. Dit geschiedt door het terugnemen van het eventueel eerder verwerkte cumulatieve resultaat in OCI. Dit betreft geen reclassificatie van een OCI-item in de zin van IAS 1 'Presentation of Financial Statements'. Ook wordt de effectieve rentevoet niet aangepast.
FVTOCI	FVTPL	De reële waarde op de datum van reclassificatie wordt de nieuwe boekwaarde. Het cumulatief in OCI verwerkte resultaat wordt overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening. Dit betreft wel de reclassificatie van een OCI-item in overeenstemming met IAS 1.

Schema: Verwerking reclassificaties tussen categorieën onder bestaande IFRS 9

Van:	Naar:	
Geamortiseerde kostprijs	FVTPL	De reële waarde wordt bepaald op de datum van reclassificatie. Een verschil tussen de reële waarde en de vorige boekwaarde wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening.
FVTPL	Geamortiseerde kostprijs	De reële waarde op de datum van reclassificatie wordt de nieuwe boekwaarde.

maand wordt herzien naar een 3-maandsrentevoet. De renteherziening dient beoordeeld te worden om te bepalen of de contractuele kasstromen uitsluitend betalingen van hoofdsom en de rente op de uitstaande hoofdsom betreffen. Een instelling wordt volgens de voorstellen verplicht om de kasstromen van een vergelijkbaar financieel actief (benchmarkkasstromen) dat geen modificatiebepaling bevat als referentie te gebruiken. Dat wil zeggen een instrument met dezelfde kredietkwaliteit en met dezelfde contractuele bepalingen (bijvoorbeeld met dezelfde renteherzieningsperiodes), maar zonder de bepaling die geëvalueerd wordt. Een instelling is niet verplicht een dergelijke technische analyse te verrichten als met weinig of geen analyse de resultaten van deze beoordeling vast te stellen zijn. Een vergelijkbaar financiële instrument kan een echt instrument of een hypothetisch instrument zijn (hierna aangeduid als benchmarkinstrument).

Voorbeeld: Contractual cash flow characteristics (1)

Een financieel instrument heeft een variabele rentevoet waarbij de rentevoet iedere maand wordt herzien naar een 3-maandsrentevoet. Een benchmarkinstrument zou een instrument zijn met identieke contractuele voorwaarden en dezelfde kredietkwaliteit met uitzondering van het feit dat de variabele rente maandelijks wordt herzien naar een 1-maandsrentevoet in plaats van de 3-maandsrentevoet op het te toetsen financiële instrument. Als de herziening kan leiden tot kasstromen die meer dan insignificants verschillend zijn van de kasstromen van het benchmarkinstrument is er volgens de ED sprake van een instrument met kasstromen die niet uitsluitend betalingen van rente en hoofdsom bevatten. Een dergelijk instrument kan niet worden ingedeeld in de categorie 'geamortiseerde kostprijs' of categorie 'FVTOCI'.

Voorbeeld: Contractual cash flow characteristics (2)

Een obligatie heeft een vaste looptijd van vijf jaar. De obligatie geeft een variabele rente die ieder halfjaar wordt aangepast. De ieder halfjaar opnieuw vastgestelde variabele rente heeft echter altijd betrekking op een looptijd van vijf jaar. Hierdoor wordt de economische relatie aangepast. Reden is dat de over een periode te betalen rente geen verband houdt met de looptijd van de obligatie (behalve aan het begin) en de tijdswaarde van geld over die periode. Een instelling die een dergelijk instrument aanhoudt moet de contractuele kasstromen van deze obligatie vergelijken met de kasstromen van een instrument dat in alle opzichten identiek is, behalve dat de herziening van de variabele rentevoet wel overeenkomt met de rentetermijn ('tenor'). Het benchmarkinstrument is een obligatie met een variabele rente die ieder halfjaar wordt aangepast naar een 6-maandsrentevoet, maar met verder identieke voorwaarden.

Een instelling moet de variabelen beoordelen die van invloed kunnen zijn op de toekomstige kasstromen (zoals de volatiliteit van de rente). De instelling moet alleen die scenario's in de analyse betrekken die redelijkerwijs mogelijk zijn zonder onnodige kosten en moeite in plaats van ieder mogelijk scenario. Echter, als een instelling niet in staat is om te concluderen dat de contractuele kasstromen niet meer dan insignificant verschillend van de benchmarkkasstromen zijn, moet het instrument worden ingedeeld in de categorie 'FVTPL'.

De ED voorziet in een aantal wijzigingen van de voorbeelden in de 'application guidance' bij IFRS 9. Deze guidance illustreert de wijze waarop de evaluatie van de kasstroomkenmerken moet worden gemaakt. De voorgestelde wijzigingen maken duidelijk dat als de contractuele betalingen zijn gekoppeld aan een variabele die niet gerelateerd is aan de tijdswaarde van geld of het kredietrisico (bijvoorbeeld een aandelenindex), een dergelijke evaluatie niet nodig is; alsdan dient het instrument te worden gewaardeerd tegen FVTPL.

De voorstellen omvatten ook twee voorgestelde verduidelijkingen met betrekking tot contractueel gelinkte instrumenten ('contractually linked instruments'). Met contractueel gelinkte instrumenten worden instrumenten aangeduid waarbij de betalingen op sommige financiële activa contractueel verbonden zijn aan de ontvangen betalingen op een pool van andere instrumenten. Ze worden vaak uitgegeven door 'special purpose entities' (SPE's) in verschillende tranches. De meer seniortranche krijgen wat terugbetaling betreft voorrang op de meer juniortranche die zich daarmee feitelijk garant stellen voor de meer seniortranche. De door de SPE ontvangen kasstromen worden in eerste instantie aangewend om de rente- en aflossingsverplichtingen op de seniortranche te voldoen.

De kasstroomkenmerken voor de houder van dergelijke contractueel gelinkte instrumenten (tranche) moeten worden beoordeeld op basis van de omstandigheden bij eerste verwerking door middel van een 'look through' benadering. Bij deze benadering wordt niet alleen naar de voorwaarden van het instrument zelf gekeken, maar ook naar de pool van onderliggende instrumenten. In deze benadering worden zowel

de kenmerken van de pool van onderliggende instrumenten als de blootstelling van de tranche aan kredietrisico in relatie tot deze pool meegenomen.

Een contractueel gelinkt instrument kan een bepaling bevatten waarbij het instrument vervroegd aflosbaar is afhankelijk van een vervroegde aflossing in de onderliggende pool van instrumenten. Een dergelijke bepaling betekent echter niet dat het instrument geen kasstroomkenmerken kan hebben die alleen betalingen van de hoofdsom en rente op uitstaande hoofdsom betreffen.

Voorts tracht de ED te verduidelijken wat het gevolg is van instrumenten in een onderliggende pool waarvoor de activa als zekerheden gelden die niet voldoen aan de 'contractual cash flow characteristics test'. Een voorbeeld hiervan zijn instrumenten die contractueel gelinkt zijn aan een onderliggende pool van leningen met onroerend goed als zekerheid. De ED maakt duidelijk dat dit gegeven niet betekent dat een dergelijk contractueel gelinkt instrument niet voldoet aan de 'contractual cash flow characteristics test'. Een dergelijk instrument komt dus in aanmerking voor verwerking tegen geamortiseerde kostprijs of FVTOCI.

Effectieve datum

De ingangsdatum van IFRS 9 blijft gelijk als voorheen. Dat betekent dat entiteiten IFRS 9 moeten toepassen in boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2015 waarbij eerdere toepassing is toegestaan. Voor Nederlandse entiteiten is de vraag of de Europese Commissie IFRS 9 zal goedkeuren. En zo ja, vanaf welk boekjaar IFRS 9 dient te worden toegepast binnen Europa. Als een entiteit de aangepaste bepalingen van IFRS 9 toepast in een boekjaar dat aanvangt op of na 1 januari 2015, dient de entiteit ook de nieuwe bepalingen inzake impairment en hedge accounting die in IFRS 9 zullen worden opgenomen, toe te passen. Na voltooiing van IFRS 9 zal alleen de volledige versie van IFRS 9 beschikbaar zijn voor eerdere toepassing. De IASB stelt echter één uitzondering voor. Deze uitzondering betreft de presentatie in OCI van wijzigingen in de reële waarde als gevolg van veranderingen in het kredietrisico van financiële verplichtingen waarvoor de 'fair value optie' wordt toegepast. De bepalingen hieromtrent kunnen wel eerder worden toegepast zonder eerdere toepassing van de rest van IFRS 9. Als een entiteit hiervoor kiest, dient de entiteit dit feit te vermelden en de bijbehorende door IFRS 7 vereiste toelichting in de jaarrekening op te nemen.

Overgangsbepalingen

In overeenstemming met de huidige versie van IFRS 9, zal een entiteit de gewijzigde IFRS 9 retrospectief dienen toe te passen in overeenstemming met IAS 8 met enkele uitzonderingen. Een entiteit hoeft de vergelijkende cijfers niet aan te passen. Dat mag wel onder de voorwaarde dat dit mogelijk is zonder het gebruik van 'hindsight'.

Onder de voorgestelde wijzigingen wordt de datum van eerste toepassing (dat wil zeggen, de datum waarop de entiteit voor het eerst de nieuwe vereisten van IFRS 9 toepast) gedefinieerd als het begin van de eerste verslagperiode waarin de entiteit IFRS 9 toepast. Als het praktisch niet mogelijk is om met terugwerkende kracht een aangepaste economische relatie tussen de hoofdsom en de vergoeding voor de tijdswaarde van geld en kredietrisico op basis van de voorstellen in de ED te beoordelen, dient de entiteit deze relatie retrospectief te beoordelen in overeenstemming met IFRS 9 (2010) zoals deze luidde voorafgaand aan de in de ED voorgestelde wijzigingen.

De ED stelt ook voor dat als een entiteit IFRS 9 (2009), IFRS 9 (2010) of IFRS 9 inclusief de nog te publiceren bepalingen inzake hedge accounting (publicatie in 2013) vervroegd toepast en dan de in de ED voorgestelde wijzigingen toepast, de entiteit:

- een eerdere aanwijzing van een financieel actief of een financiële verplichting als FVTPL moet terugdraaien als niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden voor een dergelijke aanwijzing als gevolg van de toepassing van de voorgestelde wijzigingen in de ED, en

- een financieel actief of een financiële verplichting mag aanwijzen voor verwerking tegen FVTPL als een dergelijke aanwijzing niet eerder voldeed aan de voorwaarden voor een dergelijke aanwijzing, maar nu wel als gevolg van de toepassing van de voorgestelde wijzigingen in de ED.

Een dergelijke aanwijzing en aanpassing van een eerdere aanwijzing dient te worden gemaakt bij de eerste toepassing van de in de ED voorgestelde wijzigingen en dient te worden toegepast met terugwerkende kracht.

drs. Dingeman Manschot RA

Tabel: Recapitulatie voorgestelde wijzigingen

De invoering van een nieuwe categorie 'FVTOCI' voor financiële activa die uitsluitend kasstromen bevatten die betalingen van hoofdsom en de rente op de uitstaande hoofdsom vertegenwoordigen en in een businessmodel worden gehouden waarbij activa worden beheerd om zowel contractuele kasstromen te ontvangen als de verkoop van deze activa.

Wijziging van de 'contractual cash flow characteristics test' voor vreemdvermogensinstrumenten ('debt instruments') met een aangepaste economische relatie tussen de hoofdsom en de vergoeding voor de tijdswaarde van geld en het kredietrisico. Dit is relevant voor instrumenten met een variabele rentevoet waarbij de frequentie van de herziening niet overeenkomt met de rentetermijn ('tenor').

Het geven van nadere verduidelijking over de aard van een businessmodel dat als doel heeft het ontvangen van contractuele kasstromen uit financiële activa en hoe dit verschilt van een businessmodel, waarvan het doel is om zowel contractuele kasstromen uit financiële activa te ontvangen als deze activa te verkopen.

Het veranderen van de overgangsbepalingen. Na voltooiing van IFRS 9 zal alleen de volledige versie van IFRS 9 beschikbaar zijn voor eerdere toepassing. Hierop stelt de IASB één uitzondering voor. De uitzondering betreft de presentatie in OCI van wijzigingen in de reële waarde als gevolg van veranderingen in het kredietrisico van financiële verplichtingen waarvoor de 'fair value optie' wordt toegepast. De bepalingen hieromtrent kunnen wel eerder worden toegepast zonder eerdere toepassing van de rest van IFRS 9.

Tabel: Gebruikte afkortingen

FVTPL

'Fair value through profit or loss'

Waardering tegen reële waarde waarbij waardeveranderingen worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening

FVTOCI

'Fair value through other comprehensive income'

Waardering tegen reële waarde. De rentebaten, valutaresultaten en bijzondere waardeverminderingen worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Het verschil tussen deze items en de totale wijziging in de reële waarde wordt opgenomen in OCI. Een verandering in de reële waarde als gevolg van een wijziging in de marktrente leidt tot verwerking in OCI. Een cumulatief opgenomen resultaat in OCI wordt overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening als het desbetreffende actief niet langer wordt opgenomen in de balans (ook wel aangeduid als 'recycling').